

Následující práce si klade za cíl vytěžit nejzajímavější informace z trojice cestovních deníků, dochovaných ve fondu Cisterciáci Osek Státního oblastního archivu v Litoměřicích, a zařadit tyto deníky do kontextu situace, v níž se nacházel cisterciácký řád ve druhé polovině 18. století. Deníky popisují cesty, jež v letech 1765, 1768 a 1771 podnikli vyslanci české řádové provincie do kláštera v Citeaux nedaleko burgundského Dijonu, kde se konaly generální kapituly řádu. Tyto tři deníky spojuje nejen doba vzniku, ale i osoba jejich autora, Mořice Elbela, a také kritická situace, jíž řád v této době procházel, a jež tvoří historické pozadí cest. Právě popis dramatických událostí v centru řádu, uvedený nástinem cisterciáckých dějin, tvoří první část práce, následující po úvodu s přehledem literatury ke zvolenému tématu. První část obsahuje také kapitolu, pojednávající konkrétně o účasti českých vyslanců na kapitulách 1765 až 1771 a o roli, již na nich sehráli.

Vlastním tématem práce jsou však zmiňované deníky, jež události na generální kapitule zmiňují jen velmi okrajově. Druhá část práce je uvedena podrobnější charakteristikou jednotlivých použitých pramenů. Následují kratší kapitoly o složení výprav v jednotlivých letech a o zvolených trasách. Poté se druhá část práce zabývá praktickými problémy cestování, jak je ilustrují Elbelovy deníky – probrán bude způsob dopravy a využití služeb pošty, otázka ubytování a stravování na cestě, a také nejrůznější cla a poplatky, na něž byli členové výpravy nuceni využívat svou finanční hotovost. Dále se pozornost obrátí k tématům, která zajímala nejvíce samotného autora deníků, tedy k záležitostem spojeným s náboženstvím, kultem svatých a konfesní různorodostí Svaté říše římské. Zmíněny budou i zajímavosti světského charakteru, které v denících našly své místo. V této části práce je pokud možno v co nejširší míře využíváno znění samotných deníků v českém překladu.